TEHLİKELİ MADDELERİN KARAYOLUYLA TAŞINMASI HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI BİLGİ NOTU

KONU: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğünden alınan 08.09.2020 tarih ve 50071 sayılı yazıda, "Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkındaki Yönetmelik Taslağı" hakkında.

AÇIKLAMA: 24.04.2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" yeniden düzenlenerek mevcut yönetmeliğin yürürlükten kaldırılması ve yine aynı isimle ancak kapsamlı değişiklikler içeren yeni bir yönetmeliğin yayımlanması planlanmaktadır. Yeni yönetmelik taslağı ile mevcut yürürlükte bulunan yönetmelik karşılaştırılış olup, önemli değişiklikler ile ilgili aşağıda açıklamalar yapılmıştır.

ÖZET: Yönetmelik değişiklikleri ile ilgili yapılan en önemli değişiklikler aşağıda belirtilmiştir.

1- "Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Alma Zorunluluğu ve Temel Hükümler" yönünden,

Tehlikeli madde taşımacılığı zincirinde yer alan ve son bir takvim yılında; dolduran, gönderen, paketleyen, yükleyen, alıcı, tank konteyner/portatif tank işletmecisi veya boşaltan olarak bu faaliyet konularından herhangi biri için yirmi beş ton ve üzerinde işlem yapan işletmeler, Taşıma miktarına bakılmaksızın tehlikeli madde taşımacılığı yapan taşımacılar, Tehlikeli madde taşımacılığı sürecinde yer alan ve herhangi bir işlem miktarına bakılmaksızın Sınıf 1, ADR kısım 1.7.1.4 kapsamındakiler hariç olmak üzere karayoluyla taşımaya konu olan Sınıf 7 kapsamındaki tehlikeli maddeler ile iştigal eden işletmeler, İşlem miktarına bakılmaksızın Sınıf 6.2 ile iştigal eden işletmelere Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB) Alma Zorunluluğu getirilmesi öngörülmüştür.

İşletmeler, tehlikeli madde faaliyetlerinin gerçekleştirildiği merkez adreslerinin yanı sıra, aynı ticari unvan altında farklı adreslerde faaliyette bulunan ve tehlikeli madde ile iştigal eden şube, temsilcilik, bayi, fabrika, imalathane, şantiye, maden ocağı, atölye vb. birimlerinin her biri için ayrı ayrı TMFB almak zorunda olması planlanmıştır.

Boşaltan yükümlülüğü; dökme ve tanklı taşımacılıklarda "Taşımacı" ya, paketli taşımacılıklarda ise taşımacı ile arasında sözleşme bulunmaması halinde "Alıcı" ya aittir ibaresi getirilmesi planlanmıştır.

Tehlikeli madde taşımacılığı zincirinde yer alan ancak; TMFB alma zorunluluğu bulunmayan işletmeler, bu Yönetmelik kapsamında sorumluluk ve yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda kalacaktır.

2- "Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Hizmeti Alma Zorunluluğu" yönünden,

Dolduran, gönderen, paketleyen, yükleyen veya boşaltan faaliyet konulu işletmeler, Taşımacı-Boşaltan taşıma yetki belgesine kayıtlı araçlarının toplam taşıma kapasitesi 50 ton ve üzerinde olan sadece "Taşımacı" faaliyet konulu işletmeler, tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti almak zorunda olacaktır.

3- "TMFB'nin Ücreti, Düzenlenmesi, Süresi ve Alınması" yönünden,

TMFB'nin ücreti 1044 (binkırkdört) Türk Lirası olması planlanmıştır.

TMFB yenilenmesinde güncel belge ücretinin %15'i alınması ön görülmüştür.

E-Devlet üzerinden veya Bölge Müdürlüklerine yapılan ilk başvuru ve yenileme müracaatları kapsamında TMFB'ler 5 yıl süreli elektronik belge olarak düzenlenerek işletme yetkililerinin/TMFB Yetkilisinin erişimine sunulması öngörülmüştür.

4- "Gönderenin yükümlülükleri" yönünden değişiklikler,

Taşımanın, TMFB'ye sahip taşımacılarla yapılmasını sağlamak ve ADR 3.4 ve 3.5 kapsamında yapılan muafiyetli taşımalarda dahil olmak üzere tüm taşımalarda, ADR Bölüm 5.4.1'de belirtilen mahiyette taşıma evrakını eksiksiz hazırlamak ve taşımacıya vermek yönünden yükümlülükleri mevcut olacaktır. Gönderen yükümlülüğünü sözleşmeyle devreden işletmeler yukarıdaki yükümlülüklerden müteselsilen sorumludur.

5- "Dolduranın yükümlülükleri" yönünden,

Tehlikeli maddelerin dolumunu, Bakanlıktan TMFB almış taşımacılara ait taşıtlara yapma yükümlüğü getirilmesi planlanmıştır.

6- "Taşımacının yükümlülükleri" yönünden,

Taşıma işlemine başlamadan önce gönderen tarafından ADR 5.4.1'e göre hazırlanacak taşıma evrakının bir suretinin taşıtta bulundurulması ve taşıma işlemi başlamadan önce taşıma evrakını U-ETDS sistemine işlemek, zorunluluğu getirilmesi öngörülmüştür.

7- "Ortak yükümlülükler" yönünden,

İşletmelerde istihdam edilen TMGD(Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı)'ler veya hizmet aldıkları TMGDK(Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Kuruluşu)'lar tarafından icra edilir. Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti alma zorunluluğu bulunan işletmeler ve hizmet aldıkları TMGDK'lar aşağıda belirtilen hususları yerine getirmekle müştereken yükümlü ve sorumludur. Kendi bünyesinde TMGD istihdam eden işletmeler ise bu hususları yerine getirmekle doğrudan sorumlu olacaktır.

a) ADR 1.8.5.3 uyarınca eksiksiz ve doğru hazırlanmış kaza raporlarını kaza tarihinden itibaren 15 gün içerisinde e-Devlet üzerinden İdareye sunmak,

b) Tehlikeli maddelerin taşınması süreçlerinde çalışan personele tehlikeli maddelere ilişkin ADR 1.3 kapsamındaki eğitimlerin verilmesini ve eğitim kayıtlarının tutulmasını sağlamak,

c) ADR 1.10.3.2'de belirtilen emniyet planını hazırlamak,

ç) Tehlikeli madde faaliyetlerine ilişkin takip eden yılın ilk 4 ayı içerisinde, ADR 1.8.3.3 uyarınca işletmelerin tehlikeli madde faaliyetlerine ilişkin yıllık faaliyet raporunu e-Devlet vasıtasıyla eksiksiz ve doğru olarak hazırlamak,

d) Tehlikeli Madde Faaliyet Tespit Raporunun eksiksiz ve doğru olarak hazırlanmasını sağlamak.

Yıllık faaliyet raporları ve kaza raporları işletmeler tarafından 5 yıl süreyle saklanacaktır. İşletmeler, istihdam edeceği TMGD'ler veya hizmet alacağı TMGDK'lar ile e-Devlet üzerinden anlaşma yapmak ve işletme bünyesinde istihdam edilen TMGD'nin işten çıkarılması, kendi isteğiyle ayrılması veya TMGDK ile yapılan anlaşmanın sonlanması halinde 15 gün içerisinde yeniden tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti almak zorunda olacaktır. İdare yapacağı inceleme veya denetimlerde, işletmede yapılan işin niteliği, işlem hacmi, faaliyet konusu, kaza yoğunluğu veya riski gibi durumları dikkate alarak, gerektiğinde işletmelerin istihdam etmesi veya hizmet alması gereken TMGD sayısına ve süresine ilişkin düzenleme yapabilecektir.

8- "İdari para cezası" yönünden değişiklikler,

Uygulanacak olan idari para cezaları yönetmelik teklifi ile yeniden düzenlenmiştir.

9- "Uygunluk Belgesi olmadan faaliyette bulunan taşıtlar" yönünden değişiklikler,

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2014 ve öncesi model yılına sahip olup, ülke sınırları içinde veya ADR'ye taraf olmayan ülkelere yapılan tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte trafik siciline tescilli, Bakanlığın yetkilendirdiği kuruluştan taşıtlarına Taşıt Durum Tespit Belgesi almış ancak, ADR Uygunluk Belgesi veya Taşıt Uygunluk Belgesi bulunmayan taşıtların; muayene, test ve belgelendirilmeleri, Bakanlık tarafından yayımlanan mevzuata göre Bakanlıktan veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluştan, 31/12/2020 tarihine kadar ADR Uygunluk Belgesi veya Taşıt Uygunluk Belgesini almaları zorunludur.

Bakanlıkça belirlenen teknik kriterleri karşılayan 2016 model ve önceki yıllarda üretilmiş relay tankerler ile ADR'de belirtilen yanmalı ısıtıcılar dışında kalan diğer hükümleri sağlamaları şartıyla 2017 model ve sonraki yıllarda üretilmiş brülörle donatılmış relay tankerlerine Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenir.

10- "Mevcut taşınabilir basınçlı ekipmanlar" yönünden değişiklikler

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuata göre imal edilmiş olan ve ADR 6.2 kapsamındaki taşınabilir basınçlı ekipmanların, periyodik test ve muayene işlemlerinin ADR'de belirtildiği şekilde yapılması gerekmektedir. Bu test ve muayenelerden geçip sertifikalandırılmayan mevcut taşınabilir basınçlı ekipmanlar tehlikeli madde taşımacılığında kullanılmaz.